

- WPROWADZENIE

Obszar działania medycyny sądowej

2 Geneza medycyny sądowej jako odrębnej dziedziny

3 Zakres pojęciowy nazwy „medycyna sądowa

4 Medycyna sądowa a „patologia

5 Zadania i działy nauk sądowych

6 Kierunki badań naukowych we współczesnej medycynie sądowej

7 Systemy akademicki i koronerski

Historia i obecny stan medycyny sądowej w Polsce

Harmonizacja krajowa i międzynarodowa

Europejska Rada Medycyny Sądowej (ECLM)

Systemy nadzoru i kontroli jakości

Akredytacja w laboratorium sądowym

Prognozy WHO na temat głównych przyczyn zgonów i kalectw

ŚMIERĆ I OCENA OKOLICZNOŚCI ZGONU

Definicja i klasyfikacja śmierci, stwierdzanie zgonu

Przebieg procesu umierania

Stwierdzanie zgonu – podstawy prawne

Dokumenty związane ze stwierdzeniem zgonu

Oględziny miejsca ujawnienia zwłok

Oględziny zwłok na miejscu ich ujawnienia

Oględziny zwłok zeszkieletowanych na miejscu ich ujawnienia

Behawioralne reakcje terminalne

Znamiona śmierci i reakcje interletalne

Procesy rozkładowe i zmiany utrwalające

Artefakty pośmiertne

Pośmiertne podbiegnięcia i wylewy krwawe

Krwotok pośmiertny

Pośmiertna koagulacja krwi

Uszkodzenia zwłok spowodowane przez zwierzęta

Metody ustalania czasu zgonu

Sposób użycia nomogramu Henssgego

Czas przebywania szczątków od zgonu do ujawnienia

Ocena tempa procesów rozkładowych

Tempo procesów rozkładowych w środowisku wodnym i w glebie

Entomologiczne metody szacowania czasu śmierci

Szacowanie czasu przebywania kości w ziemi

Różnicowanie złamań żączywowych i pośmiertnych

Antropologia, tafonomia i odontologia sądowa

Identyfikacja nieznaných zwłok i szczątków – metody

Ocena płci nieznaných szczątków ludzkich

Ocena wieku dziecka i dorosłej osoby

Ocena wieku na podstawie uzębienia

Szacowanie wysokości i masy ciała

Różnicowanie odmian ludzkich

Interpretacja znaczenia popularnych tatuaży

Sekcja zwłok – cel, rodzaje badań pośmiertnych
Wypożyczenie sali sekcyjnej
Procedury i modyfikacje technik sekcyjnych
Warunki obligatoryjnego poszerzenia autopsji
Powtórne badanie pośmiertne
Religijne i kulturowe aspekty badań pośmiertnych
Ryzyko biologiczne podczas badań pośmiertnych
Postępowanie w razie kontaktu z materiałem zakaźnym
Badania dodatkowe – algorytm wyboru, wskazania
Alternatywne media badawcze – algorytm wyboru
Zabezpieczanie materiału z przeobrażonych zwłok
Owady jako źródło materiału toksykologicznego oraz genetycznego
Zabezpieczanie i przechowywanie materiału do badań
Pobieranie materiału do transplantacji i badań naukowych
Badanie ekshumowanych szczątków i grobów masowych
Metodologia poszukiwania grobów i podejmowania szczątków
Medyczno-sądowe aspekty oceny skutków katastrof
Taktyka i cele badania ofiar zdarzeń masowych
Disaster Victim Identification (DVI) według protokołu Interpolu
Badanie miejsca i ofiar zamachów terrorystycznych
TRAUMATOLOGIA SĄDOWA – ZAGADNIENIA OGÓLNE
Uraz a obrażenie, określenia kliniczne
Sposoby powstawania obrażeń mechanicznych
Czynny i bierny mechanizm powstania obrażeń
Pierwotne i wtórne następstwa urazu mechanicznego
Podstawowe następstwa urazu mechanicznego
Zaczerwienienie i obrzęk
Rodzaje i mechanizmy powstawania otarć naskórka
Ewolucja i datowanie otarć naskórka
Właściwości podbiegnięć krwawych
Ewolucja i datowanie podbiegnięć krwawych
Klasyfikacja ran – narzędzia i mechanizmy działania
Typologia narzędzi twardych
Identyfikacja szerokogrupowa i indywidualna narzędzia, które wywołało obrażenia
Weryfikacja okoliczności i siły urazu
Obrażenia „bokserskie, defensywne i asekuracyjne
Weryfikacja wersji nadziania się ofiary na narzędzie
Ustalanie prawo- bądź leworęczności sprawcy lub ofiary
Gojenie ran i ocena czasu ich powstania
Ocena zażyciowości obrażeń
Ocena czasu powstania obrażeń wewnętrznych
Obrażenia poresuscytacyjne
Procesy gojenia złamań kości
Następstwa i powikłania urazów
Wpływ alkoholu na ciężkość obrażeń i ryzyko powikłań
Mechanizmy śmierci w zgonach gwałtownych

Rodzaje i diagnostyka pośmiertna wstrząsu
Zespół pozmiazdżeniowy
Zator gazowy (powietrzny)
Powikłania zapalne i sepsa – definicje
Pourazowe powikłania zakrzepowo-zatorowe
Różnicowanie zabójstw, samobójstw i nieszczęśliwych wypadków
Samobójstwa poagresyjne (rozszerzone) i kombinowane
Zabójstwa seryjne, mnogie i rytualne
Rozkawałkowania zwłok defensywne i ofensywne
Czas przeżycia i aktywności po doznaniu obrażeń
Samouszkodzenia i obrażenia obronne
Metody skalowania obrażeń ciała
TRAUMATOLOGIA SZCZEGÓŁOWA
Podstawy biomechaniki
Mechanizmy złamań kości długich
Mechanizmy obrażeń stawów kończyn dolnych
Mechanizmy obrażeń kręgosłupa
Dystorsja szyjnego odcinka kręgosłupa
Mechanizmy obrażeń klatki piersiowej
Mechanizmy obrażeń miednicy i stawów biodrowych
Mechanizmy obrażeń narządów wewnętrznych
Ocena wartości dowodowej zespołów obrażeń (markerów biologicznych)
Neurotraumatologia
Rodzaje miejscowych i rozlanych obrażeń głowy
Zmiany pierwotne i wtórne po urazach głowy
Zespół ciasnoty śródczaszkowej
Wgłobienia i tzw. stłuczenie pnia mózgu
Uraz bezpośredni, inercyjny i siły ścinające
Zespół rozlanego uszkodzenia aksonalnego
Różnicowanie etiologii krwawień śródczaszkowych
Postacie i mechanizmy złamań twarzoczaszki
Postacie i mechanizmy złamań mózgowiczaszki
Ustalanie miejsc zadziałania narzędzia
Ocena czasu wystąpienia urazu głowy
Ewolucja obrzęku i krwaków w obrazie TK i MR
Ewolucja ognisk stłuczenia mózgu i rozlanego uszkodzenia aksonalnego w badaniu histopatologicznym
Dokrwawienie do przewlekłego krwiaka
Pourazowe zaburzenia świadomości i okres przejaśnienia
Ocena liczby i kolejności urazów głowy
Różnicowanie czynnych i biernych urazów głowy GRZEGORZ TERESINSKI
Skutki uderzenia butelką w głowę
Neuroprotektoryjne działanie alkoholu
Balistyka sądowo-lekarska
Budowa podstawowych typów broni palnej
Amunicja do strzeleckiej broni palnej

Skutki postrzałów z broni palnej
Postrzały z nietypowych rodzajów broni
Ocena okoliczności postrzałów
Różnicowanie zabójstw, samobójstw i wypadków z użyciem broni
Skutki działania materiałów wybuchowych
Wypadki komunikacyjne
Zagadnienia ogólne – potrzeba rekonstrukcji
Późne zgony powypadkowe
Oględziny miejsca zdarzenia i powypadkowe badanie pojazdu
Zabezpieczenia bierne i ocena skutków ich działania
Ustalanie stanu zapięcia pasów bezpieczeństwa
Ocena skuteczności pasów bezpieczeństwa
Bezpieczeństwo ciężarnych i płodów w kolizji drogowej
Obrażenia powodowane przez poduszki powietrzne
Problem „out of position”
Okoliczności wyrzucenia ofiary z kabiny pojazdu
Specyfika wypadków typu rollover
Różnicowanie kierowcy i pasażera samochodu
Kinematyka i skutki wypadków motocyklowych
Wypadki z udziałem niezmotywowanych ofiar
Ustalanie pozycji ciała ofiary – różnicowanie przejechania i potrącenia stojącej ofiary
Odtwarzanie kierunku potrącenia
Techniczne markery kierunku potrącenia pieszego
Ocena fazy ruchu i prędkości poruszania się pieszego
Ocena hamowania pojazdu przed potrąceniem
Identyfikacja pojazdu w wypadkach typu „hit and run”
Różnicowanie pieszego i rowerzysty
Szacunkowa ocena prędkości kolizyjnej
Kryteria prawdopodobieństwa obrażeń
Wypadki pojazdów szynowych
Wypadki i katastrofy lotnicze
Upadki z wysokości
Kinematyka spadania z wysokości
Ocena wysokości upadku
Różnicowanie samobójstw, zabójstw i przypadkowych upadków z wysokości
Upadek z własnej wysokości
DIAGNOSTYKA INNYCH RODZAJÓW ŚMIERCI
Uduszenie gwałtowne
Patofizjologia i fazy duszenia
Patofizjologia i diagnostyka utonięcia
Barotrauma, zgony podczas nurkowania
Czas wypływania zwłok na powierzchnię
Zmiany związane z przebywaniem zwłok w wodzie
Różnicowanie okoliczności zagardleń
Powieszenie

Zadzierzgnięcie
Zadławienie
Zamknięcie dróg oddechowych
Unieruchomienie klatki piersiowej
Asfiksja pozycyjna i restrykcyjna, pobudzenie majaczeniowe
Anoksemia i gazy toksyczne, samobójstwa inhalacyjne
Zgony w trakcie czynności seksualnych i asfiksjofilia
Następstwa porażenia prądem i wylądowań atmosferycznych
Zgony w następstwie użycia paralizatorów
Skutki działania gorąca i otwartego płomienia
Hipertermia i zgony w zamkniętej kabinie samochodu
Diagnostyka śmierci w następstwie pożaru
Różnicowanie żąyciowości oparzeń
Następstwa działania zimna
Diagnostyka zgonów w wyniku hipotermii
Wpływ alkoholu na działanie zimna
Sekcyjna diagnostyka uzależnienia od alkoholu
Mechanizmy śmierci w ostrym i przewlekłym zatruciu alkoholem
Oparzenia substancjami żrącymi
Weryfikacja podejrzeń aborcji lub dzieciobójstwa
Różnicowanie zgonów przed-, około- i poporodowych
Utopienie noworodka tuż po porodzie
Ocena czasu przeżycia noworodka po porodzie
Zespół bitego, potrąsanego i maltretowanego dziecka
Różnicowanie użycia przemocy fizycznej oraz przypadkowego upuszczenia dziecka
Różnicowanie skutków kopania i uderzeń przedmiotami
Sporty walki – zespół drugiego urazu, wstrząśnienie serca
Zgony nagłe z przyczyn chorobowych
Diagnostyka nagłych zgonów sercowych
Patologie układu bódźcoprzewodzącego i wady serca
Odmienności rozwojowe – mostki mięśniowe
Malformacje naczyń i choroby tkanki łącznej
Pęknięcie tętniaka aorty
Nieurazowe zgony noworodków i niemowląt
Zespół nagłej śmierci niemowląt
Zgon w przebiegu chorób infekcyjnych
Zgon w przebiegu zapalenia płuc
Zgon w przebiegu infekcyjnego zapalenia wsierdza
Zgon w przebiegu zakażenia przewodu pokarmowego
Zgon w przebiegu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu
Zgon w przebiegu sepsy
Śródmiąższowe zapalenie płuc lub mięśnia sercowego
Wstrząs anafilaktyczny i odczyn idiosynkratyczny
Zgony w cukrzycy i innych schorzeniach endokrynologicznych
Przypadkowe i intencjonalne przedawkowanie insuliny
Niedrożność i krwawienia z przewodu pokarmowego

Zgony w ciąży i w poroku

Nagły zgon chorego na padaczkę lub astmę

Inne czynnościowe mechanizmy zgonu

Śmierć z wyczerpania fizycznego

Zgony związane z nadmiernym wysiłkiem i w sporcie

Anoreksja, wyniszczenie, odwodnienie, zaniedbanie

Obrażenia i zgony na tle seksualnym

Skorowidz

Źródło rycin

Wybrane publikacje książkowe w obszarze medycyny sądowej i nauk pokrewnych

Podstawa prawna